

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТІ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТ

ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ 60 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН
«XII ТОРАЙҒЫРОВ ОҚУЛАРЫ» АТТЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯСЫНЫҢ
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ
МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
«XII ТОРАЙҒЫРОВСКИЕ ЧТЕНИЯ»,
ПОСВЯЩЕННОЙ 60-ЛЕТИЮ ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТА

ТОМ 4

Павлодар, 2020

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТ

ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
60 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН
«XII ТОРАЙҒЫРОВ ОҚУЛАРЫ» АТТЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯСЫНЫҢ
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ
МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
«XII ТОРАЙҒЫРОВСКИЕ ЧТЕНИЯ»,
ПОСВЯЩЕННОЙ 60-ЛЕТИЮ
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТА

ТОМ 4

ПАВЛОДАР
2020

Темиргалиева М. С.	
Дистанционная форма обучения в современном образовательном процессе: плюсы и минусы	222
Турарханова М. М.	
Инклюзивті білім беру мәселелері және оларды шешу жолдары	226
Туреханова Г. И., Демешова А. Ж.	
Мектеп мекемесінде ақпаратты қорғауды қамтамасыз ету жөніндегі шаралар кешенін жаңғырту	232
Туреханова Г. И., Қозыбағарова Д. Д.	
Қазіргі заманғы бағдарламалау құралдарын зерттеу	236
Туржанова Б. К.	
Мектепке дейінгі білім беруде STEM – технологиясын іске асыру бағытын қарапайым математикалық ұғымдарын компьютермен кіріктіріп енгізу	241
Тюрембаева Ж. А.	
Приемы развития критического мышления как один из способов развития функциональной грамотности на уроках географии	247
Умербекова О. К., Нургалиева М. Е.	
Оқушылардың сабақтан тыс іс-әрекетінде ұйымдастырушылық қабілеттерін қалыптастыру	253
Хамитова Г. А., Глектесова А. Е.	
Трудности обучения английскому языку во время пандемии COVID-19	259
Хамитова Г. А., Бакланова К. Д.	
Особенности формирования навыков говорения при интегрированном обучении	266
Шайкимова Б. К., Сарсенбаева Б. Г.	
Механизмы формирования общения детей дошкольного возраста	274
Шалабаева С. Б.	
Элементы занимательной физики в условиях обучения предмету на английском языке	280
2.8 БАҚ дамуының үрдісі және журналистикадағы заманауи медиатехнологиялар	
2.8 Тенденции развития СМИ и современные медиатехнологии в журналистике	
Охашева М. А.	
БАҚ дамуының үрдісі және ондағы ұлттық идея	285
Степчук В. В.	
Влияние средств массовой информации на развитие молодых педагогов	291
Tokumov Sh. M., Usoltceva V. V.	
The negative impact of media on people`s performance	296

2.9 Саясаттың теориясымен тәжірибесі

2.9 Теория и практика политики

Бектурганова А. М.	
Особенности формирования гражданского общества в условиях трансформации общественного сознания в Казахстане	302
Халимова Д. А.	
Роль региональных СМИ в политической жизни Казахстана	307

2.10 Дене тәрбиесі және спорт: жағдайы және даму болашағы

2.10 Физическая культура и спорт: состояние и перспективы развития

Жумагалиева Г. А.	
Дене тәрбиесі және спорт: жағдайы және даму болашағы	311
Ларионова Н. С.	
Физическая культура и спорт: состояние и перспективы развития	315
Назымбеков А. Б.	
Особенности проведения внеклассной работы по казахша күрес в среднем школьном возрасте	319
Нечвиенко В. Д., Семенова Л. А.	
Преодоление агрессии у хоккейных вратарей, на этапах подготовительного периода	324
Тищенко Р. А., Титова Л. А.	
Здоровьесберегающие технологии в работе с детьми дошкольного возраста	330

не изменилось, на среднем уровне количество учащихся стало больше из-за перехода их с низкого уровня, а на низком уровне выраженности познавательных интересов учащихся не осталось. Это значит, что внесенные преобразования в практику работы учителей являются эффективными, приемы развития критического мышления оказали положительное влияние на познавательный интерес учащихся.

2) Сформированность коммуникативного потенциала личности учащихся повысилась: после серии последовательных уроков количество учащихся с низким уровнем проявления коммуникативных и организаторских склонностей перешли на средний уровень.

3) Тип восприятия индивидом группы у учащихся изменился: до исследования большинство учащихся имело «коллективистический» тип восприятия группы. У 6 учащихся наблюдался «индивидуалистический» тип восприятия, а у 4 - «прагматический». После серии последовательных уроков у всех учащихся наблюдается «коллективистический» тип восприятия группы, означающий, что каждый учащийся воспринимает группу как самостоятельную ценность, на первый план выступают проблемы группы и отдельных её членов, наблюдается заинтересованность в успехах каждого члена группы и группы в целом, проявляется потребность в групповых формах работы.

Итак, Исследование в действии, проведенное в 6 классе, подтверждает, что во всех детях (А, В, С) заложен огромный потенциал, которому надо дать возможность реализоваться, повышая мотивацию, создавая комфортную среду для обучения, атмосферу сотрудничества и познавательной активности в классе при групповой форме работы, обучая навыкам развития критического мышления, так необходимого учащимся 21 века.

Были достигнуты следующие положительные промежуточные результаты:

- учащиеся вовлечены в процесс обучения критическому мышлению, овладели навыками и характеристиками критического мышления;
- учащиеся осознают, что окружающие люди могут выступать источниками новых идей и знаний;
- учащиеся проявляют эмоционально-положительное отношение к обучению;
- формируется функциональная естественнонаучная грамотность учащихся через внедрение 7 модулей Программы, а в особенности - критического мышления.

ЛИТЕРАТУРА

1 Государственная Программа развития образования Республики Казахстан на 2011-2020 годы от 7 декабря 2010 года.

2 Особенности формирования функциональной грамотности учащихся основной школы по предметам естественнонаучного цикла. Методическое пособие. – Астана : Национальная академия образования им. И. Алтынсарина, 2013. – 38 с.

ОҚУШЫЛАРДЫҢ САБАҚТАН ТЫС ІС-ӘРЕКЕТІНДЕ ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ ҚАБІЛЕТТЕРІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ

УМЕРБЕКОВА О. К.

магистрант, Торайғыров университеті, Павлодар қ.

НУРГАЛИЕВА М. Е.

PhD докторы, Торайғыров университеті, Павлодар қ.

Әр жаста мінез-құлық пен дүниетанымға әсер ететін өзіндік даму ерекшеліктері бар. Жасөспірім адамның жеке тұлға ретінде дамуы мен қалыптасуының жалпы процесінде маңызды кезеңді алады. Өзінің мінезін құру және дамыту процесінде саналы мінез-құлық негіздері оқушының жеке басының құрылымы мен құрамында қалыптасады, моральдық нормаларды, әлеуметтік құзыреттілікті дамытуға, сондай-ақ ұйымдастырушылық қабілеттерін қалыптастыруға жалпы ұмтылыс пайда болады.

Жасөспірім тұлғаның қалыптасуының басқа жас кезеңдерінің арасында ерекше орын алады – бұл сыни, бетбұрыс, өтпелі жас, өзгеру жасы, жыныстық жетілу жасы. Жасөспірімде қазірдің өзінде үлкен әлеуметтік тәжірибе бар, ол оған өз тәжірибелерін түсінуге, олардың не туындағанын түсінуге, оларды білдіруге көмектеседі. Жасөспірім неғұрлым үлкен болса, соғұрлым ол өзінің мүмкіндіктері мен қиындықтарының табиғатын анықтайды [4].

Жасөспірімдердің мотивациялық саласының белсенді қалыптасуы, атап айтқанда, ұйымдастырушылық қабілеттердің құрамдас бөлігі болып табылатын мақсатқа сәйкес әрекет ету қабілетінің дамуы бар. Жасөспірім кезінде өзіне белгілі бір мақсат қою мәселесі бірінші орынға шығады. Жасөспірім үшін мақсат-болашақ пен міндеттің мінсіз бейнесі, қазіргі жағдайды анықтайды, тақырыптың нақты әрекеті мен жағдайын білдіреді. Жасөспірім кезеңінде қызметтің мақсаттары туралы мәселе ең өткір және

өзекті болып табылады. Бұл жаста қарым – қатынастың өзіндік құндылығы жақын қарым-қатынас шеңберімен-отбасында, сыныпта ауыстырылады. Бұл дегеніміз, ең жақын ересектерден (мұғалім, ата-аналар) және құрдастарынан келетін талаптар кең әлеуметтік-мотивациялық салаға енген жағдайда ғана мағынасын сақтайды, яғни.әлеуметтік даму қажеттіліктерінен туындайды [8].

Біздің қоғамның қазіргі даму жағдайында ұйымдастырушылық қасиеттерді сәтті қолданудың кілті-жасөспірімнің әлеуметтік орта жағдайларына белсенді бейімделу қабілетін қалыптастыру, басқаларға психологиялық әсер ете білу, оларды сендіру және өзіне орналастыру [9]. Ұйымдастырушылық қабілеттер танымдық (психикалық) процестердің дамуы мен қалыптасуымен қатар дамиды. Психикалық танымдық процестер сезімдердің, қабылдаудың, идеялардың, зейіннің, есте сақтаудың, ойлаудың, қиялдың, сөйлеудің жалпы атауын білдіреді. Олардың барлығы шындықты білуге және іс-әрекетті реттеуге, жасөспірімнің бүкіл тұлғасының білімін, дағдыларын қалыптастыруға қатысады. Осылайша, оқушының ұйымдастырушылық қабілеті жасөспірімнің жеке тұлға ретіндегі жалпы қабілеттерімен бір уақытта дамиды.

А. В. Батаршевтің пікірінше, ұйымдастырушылық қабілеттер жасөспірімде қарым – қатынастың үш жағын жүзеге асыруда көрінеді: «коммуникативті – ақпарат беру құралдарында (жазбаша және ауызша сөйлеу, ым – ишара, бет-әлпет және т.б.); интерактивті-психологиялық әсер ету тәсілдері мен әдістерінде және бірлескен іс-әрекеттегі белсенді өзара әрекеттесу; перцептивті-адамдар арасындағы қабылдау, бағалау және өзара түсіністік» [1]. Әлеуметтік қабылдау жасөспірімде адамдарды қабылдау, оларды дұрыс бағалау, жанашырлық және түсіну қабілетінде көрінеді. Осы негізде тұлғаның ұйымдастырушылық және коммуникативтік қасиеттері дамиды: адамдармен тиімді қарым-қатынас, ақпарат алмасу, әлеуметтік нормаларға сәйкес мінез-құлық қалыптасады [2].

Қабілетті ұйымдастырушы қарым-қатынас қабілетін дамыту арқылы қалыптасады. А. В. Петровскийдің ғылыми еңбектерінде мысал келтірілген. Мысалда ұйымдастырушылық қабілеті өте жоғары екі жасөспірім бар. Алайда, бірінші оқушы қарым-қатынастың барлық үш жағын біркелкі дамытады, оның адамдарға деген талабы олардың қажеттіліктері мен қажеттіліктеріне мұқият қарайды. Екінші жасөспірімде ұйымдастырушылық дағдылардың жоғары деңгейі болса да, қарым-қатынастың барлық үш жағының үйлесімді дамуы жоқ. Өзара түсіністік сияқты қарым-қатынастың

перцептивті жағының маңызды элементі азайтылды, эмпатия сәті жоқ.

Сабақтан тыс әр түрлі іс-шаралар жасөспірімнің жеке қасиеттерін жан-жақты ашуға ықпал етеді, оларды сабақтарда әрдайым қарастыруға болмайды. Сонымен қатар, оқудан тыс жұмыстың әр түріне ену оқушының жеке тәжірибесін, оның адам әрекетінің әртүрлілігі туралы білімін байытады, соның арқасында бала қажетті практикалық дағдылар мен қабілеттерге ие болады. Мемлекеттік стандарттарда «сабақтан тыс іс-әрекет» ұғымы «оқушының барлық іс-әрекеттері (оқудан басқа), оларды тәрбиелеу және әлеуметтендіру мәселелерін шешу мүмкін және орынды»; «оқушылардың, мұғалімнің және білім беру процесінің басқа субъектілерінің қоғамның әлеуметтік-мәдени құндылықтарын игеруге жағдай жасау үшін шығармашылық мақсатты өзара әрекеттесу нысаны» [8].

Сабақтан тыс іс-шаралар бүгінде негізінен оқушылардың мазмұнды бос уақытқа деген қажеттіліктерін қанағаттандыру, олардың өзін-өзі басқаруға және әлеуметтік пайдалы қызметке қатысуы үшін сабақтан тыс уақытта ұйымдастырылатын іс-шаралар ретінде түсініледі. Сабақтан тыс іс-әрекеттің дұрыс қалыптасқан жүйесі-бұл әр жасөспірімнің ұйымдастырушылық қабілеттерін мүмкіндігінше дамытуға немесе қалыптастыруға болатын, еркін тұлғаны тәрбиелеуді қамтамасыз ететін сала. Даму олардың қызметінің кез келген сәтінде орын алуы мүмкін, бірақ оқудан бос уақытта ұйымдастырушылық қабілеттерін қалыптастыру өте тиімді [6].

Сабақтан тыс іс-әрекеттің мақсаты «баланың өз мүдделерін еркін таңдау негізінде көрсетуге және дамытуға жағдай жасау» болып табылады [7]. Сабақтан тыс қызмет мынадай міндеттерді шешуге мүмкіндік береді: «баланың мектепте қолайлы бейімделуін қамтамасыз ету; білім алушылардың оқу жүктемесін оңтайландыру; оқушылардың қызығушылықтарын, бейімділіктерін, қабілеттерін, әртүрлі қызмет түрлеріне мүмкіндіктерін анықтау; баланың сабақтан тыс қызметтің таңдалған саласында жеке дамуы үшін жағдай жасау; қызметтің таңдалған бағытында білім, білік, дағды жүйесін қалыптастыру; шығармашылық қызмет, шығармашылық қабілеттер тәжірибесін дамыту; алған білімдерін, іскерліктері мен дағдыларын іске асыру үшін жағдай жасау; бейресми қарым-қатынас, өзара іс-қимыл, ынтымақтастық тәжірибесін дамыту.

Ұйымдастырушылық қабілеттерін қалыптастыру кезінде жалпы білім беретін мектепте жүзеге асыруға болатын сабақтан тыс іс-әрекеттің мынадай түрлерін қолданған жөн: «ойын қызметі; танымдық қызмет; проблемалық - құндылық қарым-қатынас; бос уақыт-ойын-сауық қызметі (бос уақыт); көркем шығармашылық; әлеуметтік шығармашылық (әлеуметтік өзгертін ерікті қызмет); еңбек (өндірістік) қызметі; Спорттық-сауықтыру қызметі; туристік-өлкетану қызметі».

Сыныптан тыс жұмыстардың түрлері мен бағыттары бір-бірімен тығыз байланысты. Базистік оқу жоспарында сабақтан тыс іс-әрекеттің негізгі бағыттары көрсетілген: спорттық-сауықтыру, көркем-эстетикалық, ғылыми-танымдық, әскери-патриоттық, қоғамдық пайдалы және жобалық қызмет. Ұсынылған бағыттардың әрқайсысында зерттелетін қабілеттерді қалыптастыруға болады. Д. В. Григорьев сабақтан тыс жұмыс нәтижелерінің үш деңгейін анықтады [7]. Автордың пікірінше, нәтижелердің бірінші деңгейі оқушылардың қоғам туралы әлеуметтік білімдерін (әлеуметтік нормалар, қоғамдағы әлеуметтік мақұлданған және мақұлданбаған мінез-құлық формалары, қоғамның құрылымы және т.б.), әлеуметтік шындық пен күнделікті өмірді алғашқы түсінуге бағытталған.

Нәтижелердің екінші деңгейі жасөспірімдердің тәжірибесін және қоғамның негізгі құндылықтарына (адам, отбасы, табиғат, Отан, әлем, еңбек, білім, мәдениет) оң көзқарасты, тұтастай алғанда әлеуметтік шындыққа құндылық қатынасын көрсетеді. Нәтижелердің үшінші деңгейі жасөспірімдердің әлеуметтік іс-әрекеттің тәуелсіз тәжірибесіне қол жеткізуіне назар аударады. Ұйымдастырушылық дағдылар тәуелсіз әлеуметтік іс-әрекет тәжірибесінде қалыптасады. Мерекелер, түрлі викториналар мен конкурстар, экскурсиялар, шығармашылық шеберханалар және т.б. түріндегі жұмыс жасөспірімдерде қарым-қатынас дағдыларын және бірлескен топтық қызметті қалыптастыруға, сондай-ақ олардың ұйымдастырушылық қасиеттерін көрсетуге ықпал етеді. Нәтижелердің осы деңгейін алу үшін жасөспірімнің мектептен тыс, ашық жалпы даму ортасында әлеуметтік серіктестермен өзара әрекеттесуі ерекше маңызды.

Сабақтан тыс іс-шаралар нәтижелерінің әр деңгейі оқушының ұйымдастырушылық қабілеттерін қалыптастырудағы өзіндік білім беру формасына сәйкес келеді. Нәтижелердің бірінші деңгейіне оқушылармен салыстырмалы түрде қарапайым жұмыс түрлері, екінші деңгей – күрделірек, үшінші деңгей – сабақтан тыс іс-

әрекеттің ең күрделі формалары қол жеткізеді [7]. Жасөспірімнің ұйымдастырушылық қабілетін қалыптастыру үшін сабақтан тыс жұмыстардың келесі түрлерін қолданған жөн: тренингтер; әлеуметтік модельдеу ойындары; бұқаралық іс-шараларға қатысу; құндылық пікірталастар; іскерлік ойын; дөңгелек үстел; пікірталас; презентация; әр түрлі бағыттағы СТД; ұйымдастырушының шеберханасы.

Жасөспірімдерде ұйымдастырушылық қабілеттерін қалыптастырудағы сабақтан тыс іс-әрекеттің тағы бір түрі-әлеуметтік модельдеу ойыны. Ойын-бұл балалардың іс-әрекеттерін көбейтуден тұратын іс-әрекет түрі. Жасөспірімдердің ойын іс-әрекетінің ерекшелігі-жасөспірімнің ойыны модельдеу сипатына ие болуы керек, оқушы ретінде нақты, ересек әрекетке кіруге мүмкіндік береді. Жасөспірімдер бір мақсатты, ортақ мүдделер мен тәжірибелерді және оған жету үшін бірлескен күш-жігерді біріктіре алады.

Психолог А.Д. Шиликтің пікірінше, әлеуметтік модельдеу ойыны жасөспірімдерді өз іс-әрекеттерін белгілі бір мақсатқа жетуге бағыттауға үйретеді, оқушының ұйымдастырушылық қасиеттерінің қалыптасу деңгейін ашатын фокусты дамытуға көмектеседі. Ойын барысында жасөспірім өзін ұжымның бір бөлігі ретінде сезінеді, жолдастарының іс-әрекеттері мен іс-әрекеттерін барабар бағалайды, жолдастарымен бірге әрекет етуді үйренеді, іс жүзінде мінез-құлық нормаларын үйренеді. Осылайша, ойын жасөспірімдерде ұйымдастырушылық қабілеттерін қалыптастыру бойынша сабақтан тыс іс-әрекеттің тиімді түрі болып табылады. Ойындарда білім алушының өзін-өзі бағалауы, бастамашылдығы мен орындаушылық қабілеті, коммуникативтік оқулары мен сөйлеу қабілеті, эмоционалдылығы, әртүрлі жағдайларға бейімделу қабілеті, дербестігі, дауларды шешу және өз көзқарасын қорғау қабілеті дамытылуы мүмкін.

Ұйымдастырушылық дағдыларды педагогикалық ынталандырудың компоненттері тікелей және жанама болуы мүмкін. Біріншіден, диагностикалық компонент – оқушы осы қасиеттерді дамыту қажеттілігін қабылдайды және түсінеді. Мұғалім оқушыға белгілі бір білім мен дағдыларды қалыптастыруды қамтамасыз етеді. Екіншіден, эмоционалды компонент-негізгі педагогикалық қызмет әлеуметтік жауапкершілікті, өзін-өзі растауды, азаматтық парызы дамытуға және жасөспірімнің жеке басының ерікті қасиеттерін іске асыруға бағытталған. Үшіншіден, перцептивті-топтық компонент-

дамудың әртүрлі деңгейлеріндегі ұжымдағы немесе топтағы тұлғааралық қатынастарды түзету. Төртіншіден, белсенділік компоненті-жасөспірімдерді ұйымдастырушылық әлеуетті көрсетуге және жүзеге асыруға бағытталған әр түрлі іс-шараларға қосу. Негізгі қызмет түрлері тренингтер, іскерлік ойындар, практикалық сабақтар, идея алмасулары, ұйымдастырушылық қызмет болып табылады.

Осыған байланысты ұйымдастырушылық қабілеттерін қалыптастыру үшін жасөспірімдерді сабақтан тыс іс-шараларға қосудың келесі педагогикалық жағдайларын бөліп көрсетуге болады: топтық іс-әрекеттің әртүрлі түрлеріне қосылуға жағдай жасау; ұжымдық іс-әрекетті қалыптастыру, өйткені қалыптасқан және достық топ үлкен тәрбиелік күшке ие; әр жасөспірімде жеке тұлғаны көру, әр жасөспірімнің ішкі әлеуетін ашуға ынталандыру.

ӘДЕБИЕТТЕР

- 1 Батаршев, А. В. Диагностика способности к общению / А. В. Батаршев. – СПб. : Питер, 2006. – 176 с.
- 2 Батаршев, А. В. Психодиагностика способности к общению, или Как определить организаторские и коммуникативные качества личности: пособие для студентов / А. В. Батаршев. – М. : Владос, 1999. – 176 с.
- 3 Выготский, Л. С. Вопросы детской психологии: 224 с.
- 4 Галева, Н. Формирование организаторских способностей у школьников/ Н. Галева // Воспитание школьников. – 2008. – № 3. – С. 20-28.
- 5 Григорьев, Д. В. Внеурочная деятельность школьников. Методический конструктор: пособие для учителя / Д. В. Григорьев, П. В. Степанов. – М. : Просвещение, 2010. – 223 с.
- 6 Зимняя, И. А. Педагогическая психология: учебник для ВУЗов / И. А. Зимняя. – М. : Логос, 2001. – 383 с.
- 7 Ильин, Е. П. Способности и одаренность / Е. П. Ильин // Ильин Е. П. Дифференциальная психофизиология / Е. П. Ильин. – Санкт-Петербург, 2001. – С. 13-56.
- 8 Смирнова, А. Н. Нетрадиционные формы организации внеклассной работы / А. Н. Смирнова, Е. А.Фадеева – СПб. : ООО «Книжный Дом», 2011. – 315 с.

ТРУДНОСТИ ОБУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ ВО ВРЕМЯ ПАНДЕМИИ COVID-19

ХАМИТОВА Г. А.

к.ф.н., профессор, Инновационный Евразийский университет, г. Павлодар
ТЛЕКТЕСОВА А. Е.
студент, гр. ИЯ-402а, Инновационный Евразийский университет, г. Павлодар

Коронавирусная инфекция COVID-19 была впервые зарегистрирована 31 декабря 2019 г. в г. Ухань, Китай [1]. Вспышка пандемии COVID-19 во всем мире затронула почти все аспекты жизни человека, включая образование. Карантинные меры привели к закрытию школ, университетов и колледжей более чем в 190 странах. Это, в свою очередь, прервало обучение почти 1,6 миллиарда учащихся [2, с. 2]. Закрытие школ в этих странах побудило почти все национальные системы образования принять решение в пользу дистанционного обучения [3].

Организация экономического сотрудничества и развития «А framework to guide an education response to the COVID-19 Pandemic of 2020» (Рамки для руководства ответными мерами на пандемию COVID-19 2020 года в области образования) предоставила отчет, в котором изложена информация о мерах в сфере образования во время пандемии коронавируса. Он основан на опросе 330 людей, работающих в сфере образования в 98 странах. На вопрос о том, что правительство или школы сделали для поддержки *непрерывного* академического обучения учащихся, большая часть респондентов ответила: «ничего». Однако некоторые из них упомянули меры, предпринятые в их странах после закрытия школ [4, с. 11-13]:

- национальные телевидения ряда государств стали транслировать телеуроки;
- были созданы виртуальные аудитории, сайты, консультационные площадки, порталы;
- были подготовлены методические рекомендации и указания администрациям школ, учителям и родителям по организации и адаптации процесса обучения к дистанционному режиму;
- осуществлялась поддержка цифровых навыков учителей через проведение вебинаров;
- были разработаны материалы для обучения как в печатном, так и в электронном вариантах;
- были введены формы экономической поддержки социально-уязвимых категорий обучающихся;